

Αγαπητή σύνταξη

Αναμφίβολα κάθε κοινωνία η οποία αντιμετωπίζει προβλήματα διεθνικών ή πολυεθνικών διαφορών και συγκρούσεων βρίσκεται ενώπιον σοβαρών διλημάτων. Στην περίπτωση της Κύπρου το δίλημμα είναι κρισιμότερο καθ' όσον είναι επίσης συνδεδεμένο με την εμπλοκή μιας ξένης δύναμης, της Τουρκίας, την κατοχή και τις επεκτατικές της τάσεις. Ως εκ τούτου το ζήτημα αποκτά μια έντονη υπαρκτική διάσταση. Οι μεμφμοιρίες, η ηττοπάθεια, ο ερασιτεχνισμός, ο λαϊκισμός, ο φθηνός υπερπατριωτισμός αλλά πολλές φορές και τα κτυπήματα κάτω από τη μέση δυστυχώς δεν εξέλιπαν.

Μετά από δεκαετίες εγκλωβισμού σε παροχημένες στοχοθετήσεις, ακόμα και όταν μετά την ένταξη στην ΕΕ και ακολούθως στην ΟΝΕ είχαν αλλάξει τα δεδομένα, το θέμα της στρατηγικής για το μέλλον εξακολουθεί να παραμένει. Για χρόνια τώρα κυρίαρχη ιδεολογία ήταν/είναι η διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία η οποία όμως εν πολλοίς παρέμενε χωρίς ακριβή προσδιορισμό. Έτσι όταν κατατέθηκαν οι ιδέες από τον ΟΗΕ οι οποίες στηρίχθηκαν και από άλλες δυνάμεις η πλειοψηφία των Ελληνοκυπρίων βρέθηκε προ διλημάτων και τελικά τις απέρριψε: πρώτα ήταν οι Ιδέες Γκάλι (1992-93) και μετά το Σχέδιο Ανάν (2002-2004).

Ταυτόχρονα είναι σημαντικό να δούμε ορισμένες από τις αντιφάσεις οι οποίες χαρακτηρίζουν και ταλανίζουν τον δημόσιο βίο. Ο Πρόεδρος Χριστόφιας διακαώς επιθυμεί λύση του Κυπριακού στα πλαίσια της φιλοσοφίας της διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας. Όμως το 2003 δεν στήριξε την πολιτική Κληρίδη η οποία εν πολλοίς κινείτο στην ίδια λογική και φιλοσοφία. Από την άλλη όμως παρά τη στήριξη προς τον Τ. Παπαδόπουλο το 2003 και την πολιτική του ΟΧΙ στο δημοψήφισμα του 2004 επανήλθε, με την

εκλογή του στο προεδρικό αξίωμα το 2008, στην παραδοσιακή πολιτική του ΑΚΕΛ και την προσκόλληση στη διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία.

Τίθενται δύο ζητήματα: πρώτο, όπως καταγράφεται σε διάφορες πρόσφατες δημοσκοπήσεις η πλειοψηφία των Ελληνοκυπρίων φαίνεται να έχει

Η διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία, τα δύο κράτη και η τρίτη επιλογή

σοβαρές ενστάσεις, αμφιβολίες και επιφυλάξεις σε σχέση με αυτή τη φιλοσοφία. Για παράδειγμα, παρά την επιμονή του Προέδρου Χριστόφια για την εκ περιτροπής προεδρία η συντριπτική πλειοψηφία των Ελληνοκυπρίων περιλαμβανομένων και σημαντικής μερίδας ψηφοφόρων του ΑΚΕΛ, έχουν διαφορετική άποψη επί τούτου. Λαμβάνοντας όλα τα δεδομένα υπ' όψιν, η διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία ως μορφή λύσης του Κυπριακού έχει προβλήματα αποδοχής και νομιμοποίησης. Όμως το ουσιαστικότερο θέμα που τίθεται είναι ότι ακόμα και στην περίπτωση που υιοθετηθεί μια διευθέτηση στη βάση αυτής της φιλοσοφίας και προκριθεί από την πλειοψηφία του κυπριακού λαού, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, το μέγα ζήτημα είναι κατά πόσο μια τέτοια λύση μπορεί να είναι σταθερή, ευοίωνη και διαρκής.

Ένα σημαντικό μέρος της διεθνούς βιβλιογραφίας παραπέμπει στο γεγονός ότι τέτοιου είδους λύσεις είναι γεμάτες προβλήματα και αδιέξοδα. Ενδεικτική είναι η κατάσταση της Βοσνίας η οποία παρά την ξένη οικονομική και πολιτική στήριξη είναι υπό κατάρρευση. Και η θεωρητική τοποθέτηση

που γίνεται επί τούτου είναι ότι αποτελεί παράδειγμα προς αποφυγή. Αλλά και πέραν του υποδείγματος του βελούδινου διαζυγίου στην πρώην Τσεχοσλοβακία, και το Βέλγιο το οποίο είναι στην καρδιά της ΕΕ αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα λειτουργικότητας και βιωσιμότητας – παρά το γεγονός ότι η ιστορία του Βελγίου δεν περιλαμβάνει τις τρομερές πραγματικότητες της περίπτωσης της Κύπρου π.χ. ξένες επεμβάσεις, κατοχή, εποίκισμός, παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, σφετερισμός περιουσιών, ιστορία διακοινοτικών ταραχών και βίας και άλλα.

Ενδεχομένως ένας ανεξάρτητος παρατηρητής να εισηγηθεί ότι οι διαφορές μεταξύ των δύο πλευρών στην Κύπρο είναι τόσο μεγάλες ούτως ώστε η καλύτερη δυνατή λύση να είναι αυτή των δύο κρατών. Από την άλλη όμως η πλειοψηφία των Ελληνοκυπρίων αλ-

λά και ένα μη ευκαταφρόνητο ποσοστό Τουρκοκυπρίων δεν θέλει να νομιμοποιήσει τη δημιουργία τουρκοικού κράτους στην κατεχόμενη Κύπρο. Έτσι εκείνο το οποίο προκρίνεται ως επιλογή είναι μια προσπάθεια ανάπτυξης ενός μοντέλου το οποίο να στηρίζεται σε ένα σύστημα αξιών στα πλαίσια μιας λειτουργικής πολυπεριφερειακής ομοσπονδίας που να στηρίζεται στο σύνταγμα του 1960 με συγκεκριμένες συνταγματικές αναθεωρήσεις.

Η θέση αυτή εισηγείται ότι κατ'ουσίαν οι επιλογές μας είναι μεταξύ μιας στρατηγικής βαθύτερης ενοποίησης του κυπριακού λαού – κοινωνίας, πολιτείας και οικονομίας – στα πλαίσια μιας λειτουργικής πολυπεριφερειακής ομοσπονδίας και η άλλη αυτή των δύο κρατών. Η επιλογή της υπό συζήτηση διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας βοσνιακού τύπου είναι αδιέξοδη. Και στην καλύτερη περίπτωση θα καταλήξει στα δύο κράτη. Προκρίνω επομένως ως ορθολογιστική επιλογή, μια λειτουργική πολυπεριφερειακή ομοσπονδία η οποία λαμβάνει υπ' όψιν όλα τα δεδομένα. Θεωρητικά αυτή είναι πιο ρεαλιστική επιλογή απ' όσον είναι η διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία παρά την περί του αντιθέτου εκ πρώτης όψεως εκτίμηση. Άλλωστε η πολιτική που έχει ακολουθηθεί έχει αποδειχθεί ότι ήταν και εξακολουθεί να είναι εν πολλοίς αδιέξοδη.

Ανδρέας Θεοφάνους

Τρομοκρατία και Δημοκρατία

Μόνο στα λόγια έχουμε, πλέον δημοκρατία, γιατί την εκατάργησε σχεδόν ολωσδιόλου, η νέα η εφεύρεση - γέννημα του διαβόλου - που την βαφτίσανε παντού, ωσάν τρομοκρατία!

Δεν νοιώθω πια ελεύθερος με τους καινούριους νόμους, μετά απ' την επίθεση στους Πύργους Εμπορίου, την πρώτη και την εικοστή ημέρα Σεπτεμβρίου, του δύο χιλιάδες ένα. Κάμερες κι αστυνόμους,

βλέπουν παντού τα μάτια μου και πανικός με πιάνει, αφού μάτια αόρατα με παρακολουθούνε και σαν πουλί μεσ' σε κλουβί κάποιιοι με θεωρούνε και ύποπτο με βλέπουνε, κράτος και πολιτσίμάνοι!

Μα για να πούμε φυσικά όλα με τ' όνομά τους, ποιόι την εδημιούργησαν και την τρομοκρατία; Του κόσμου οι εκμεταλλευτές και η πλουτοκρατία, οι άδικοι και οι κακοί, που τρισανάθεμά τους!!!

Με πρόσχημα λοιπόν αυτή - φτιαγμένη ευκαιρία! - τους νόμους τους αλλάξαν με ανελευθερίες, βάλανε περιορισμούς και με αλλοιθωρίες, θα βλέπουμε πια όλοι μας, την Κυρά-Λευτεριά!!!

**Ευχαριστώ για την φιλοξενία
Ε. Ταουσάνης**

